

[Per Federspiel.]

at den britiske toldtarif vil kunne bringes i harmoni med de seks landes, under forudsætning af at man fra fællesmarkedets side vil stille sig imødekommende eller forstående over for den britiske regerings særlige vanskeligheder i forholdet til Commonwealthlandene og i forholdet til britisk landbrugspolitik.

Men dernæst bemærker man, at mr. Heath gav udtryk for, at man ikke længere var ængstelig fra engelsk side for de fælles institutioner. Det var jo også herhjemme en af de ting, der afskrækkede, når man talte om tilslutningen til de seks: at man skulle have fælles institutioner, der disponerede i fælles anliggender. Denne ængstelse nærer man ikke længere fra engelsk side, men man har endog anerkendt deres nødvendighed.

Og endelig erklærede den britiske regering sig — ud fra en realistisk bedømmelse af, at det jo nu drejer sig om forhandlinger på et politisk plan og ikke om tekniske forhandlinger — interesseret i og villig til at deltage i politiske rådslagninger med de seks, hvis regeringen modtog en enstemmig opfordring.

Disse synspunkter må man gå ud fra — den højtærede minister nævnte det også — har været drøftet inden for EFTA-landene. De fremkaldte ikke noget umiddelbart initiativ fra de seks lande, tværtimod affødte de nogen kølig tilbageholdenhed fra forskellig side. Men der er alligevel grund til, selv om resultater ikke blev opnået, at fæste sig ved visse elementer i denne udvikling. For det første må man konstatere, at EFTA-landene altså ikke på nærværende tidspunkt føler sig stærke nok som gruppe til at optræde i fællesskab. Det vil med andre ord sige, at indtil videre og vel så længe, man kan se frem i tiden, er den forudsætning, hvorunder EFTA blev stiftet, ikke opfyldt.

Jeg opfordrer meget kraftigt regeringen til, nu da vi har EFTA, at søge at aktivisere dette handelspolitiske våben, søge at bringe EFTA i en sådan position, at denne organisation kan forhandle på lige fod med de seks landes marked.

Den næste betragtning er vel den, at disse forhandlinger har fundet sted i Den vest-europæiske Union — det er også „de syv“,

men et andet af de forvirrende tal, vi opererer med, altså andre syv end EFTAs syv, for det betyder de seks plus Storbritannien. Det kan jo ikke undgå at vække en vis betænkelighed i de øvrige EFTA-lande, at sådanne forhandlinger føres af et enkelt medlem inden for en organisation, som de øvrige EFTA-lande ikke har nogen som helst kontrol med. Jeg nærer som den højtærede minister ikke nogen tvivl om den britiske regerings loyalitet, men opstår en politisk situation, vil der ikke være mulighed for hurtige forhandlinger; så vil man blive bundet af en fuldbyrdet kendsgerning, som andre ikke har nogen mulighed for at få indfyldelse på, og som der antagelig ikke vil være mulighed for at ændre.

I denne forbindelse mener jeg, at der i disse udtalelser af mr. Edward Heath var et tredje punkt af interesse, nemlig at man fra engelsk side stiller et krav, som åbenbart ikke volder vanskeligheder — det er vist et af de få punkter, hvor der virkelig er berøring med den franske regering — nemlig at landbruget skal tages med i drøftelserne. Fra de seks landes side er det ganske klart, at enhver generel ordning mellem de seks og de syv vil være umulig, hvis ikke landbrugssektoren er med, og der er jo grund til fra dansk side at se på disse forhandlinger med den største betænkelighed. Den britiske interesse er af strategiske grunde gennem subsidier at sikre sig den størst mulige hjemmeproduktion og til supplerer af den at sikre sig en import af den billigst mulige karakter. Det er jo ikke nogen udpræget dansk interesse. Man vil ikke kunne forvente, at den britiske regering vil varetage dansk landbrugs interesser under forhandlinger, hvor en generel landbrugsordning kommer på dagsordenen.

I betragtning af, at de seks lande — og der er vel ingen udsigt til, at det kommer til at ændre sig i en overskuelig tid — vedblivende opretholder subsidieordninger og navnlig foretager eksport til priser, som uden disse tilskud måtte give meget betydelige tab — det gælder ikke alene på landbrugets område — så vil udsigterne for det danske landbrugs eksportmuligheder til de europæiske markeder, herunder også til England, blive katastrofalt forringet, hvis britiske og fællesmarkedets landbrugsinter-